

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 14C/232/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7910216809
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2011
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Koščová
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2011:7910216809.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov sudkyňou JUDr. Monikou Koščovou v právnej veci navrhovateľa: H. P., nar. XX.XX.XXXX bytom B. X, Z. nad B. proti odporcovi. J. P., nar. XX.XX.XXXX bytom Y. XX/X, L. v konaní o určenie príspevku výživného pre rozvedeného manžela/manželku takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Odporcovi sa nepriznáva náhrada trov konania.

Odporca nemá povinnosť zaplatiť súdny poplatok za návrh.

odôvodnenie:

Podaným návrhom doručeným súdu dňa 10.12.2010 a doplneným dňa 14.01.2011 sa navrhovateľka domáhala, aby súd odporcovi uložil povinnosť platiť navrhovateľke výživné pre rozvedeného manžela v sume 70,-Eur.

Svoj návrh odôvodnila tým, že je rozvedená matka s dvoma nezaopatrenými deťmi, na ktoré bývalý manžel prispieva sumou 100,-Eur. Jej príjem je 140,-Eur (výživné na deti a rodinné prídavky 40,-Eur), od sociálneho úradu nedostane ani cent.

Jej výdavky sú 25,-Eur autobus pre syna do školy, byt 186,-Eur, vyšetrenie pre dcéru 30,-Eur, vyšetrenie syna 30,-Eur, oblečenie pre deti 100,-Eur, výdavky pre deti na knihy v škole 20,-Eur a ZRPŠ 10,-Eur a každodenná strava.

Odporca s návrhom nesúhlasil.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania a listinnými dôkazmi a to obsahom pripojeného súdneho spisu tunajšieho súdu č. k. 6C/98/2009 a 16P/19/2010, dokladmi o výdavkoch účastníkov konania, správou Sociálnej poisťovne pob. B., správou a potvrdeniami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny B. /ďalej ÚPSVaR/, správou zamestnávateľa odporcu a zistil tento skutkový stav veci:

Z obsahu pripojeného súdneho spisu tunajšieho súdu č. k. 6C/98/2009 súd zistil, že manželstvo účastníkov konania bolo rozvedené na návrh odporcu v tomto konaní rozsudkom

Okresného súdu Trebišov č. k. 6C/98/2009-88 zo dňa 01.03.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 27.04.2010.

Zo správy ÚPSVaR súd zistil, že navrhovateľka je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 01.11.2008, evidencia trvá; menovanej nebolo sprostredkované zamestnanie. Dňa 27.12.2010 bola na úrad podaná žiadosť o pomoc v hmotnej núdzi, o ktorej nebolo k 05.01.2010 rozhodnuté. Je poberateľkou prídavku na dieťa t. č. vo výške 43,98-Eur mesačne, nie je poberateľkou žiadnej inej dávky resp. príspevku.

Odporca nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nie je poberateľom dávky v hmotnej núdzi a príspevkov, ani žiadnej inej dávky resp. príspevkov poskytovaných tunajším úradom.

Zo správy Sociálnej poisťovne súd zistil, že navrhovateľka nepoberá ani nepoberala žiaden dôchodok; po šetrení na oddelení nemocenského poistenia, oddelení úrazového poistenia a oddelení podpory v nezamestnanosti bolo zistené, že menovaná nepoberá žiadnu z týchto dávok. Z výpisu jednotného výberu poistného bolo zistené, že menovaná nie je od 01.11.2008 v SR zamestnaná resp. prihlásená do poistenia.

Odporca nepoberá ani nepoberal žiaden dôchodok; po šetrení na oddelení nemocenského poistenia, oddelení úrazového poistenia a oddelení podpory v nezamestnanosti bolo zistené, že menovaný nepoberá žiadnu z týchto dávok. Z výpisu jednotného výberu poistného bolo zistené, že menovaný sa v systéme nenachádza.

Z obsahu pripojeného súdneho spisu tunajšieho súdu č. k. 16P/19/2010 súd zistil, že matka maloletých detí podala návrh na zvýšenie výživného zo strany otca - odporcu, vo veci bolo rozhodnuté, rozhodnutie nie je právoplatné z dôvodu podaného odvolania zo strany matky. Z obsahu rozhodnutia vyplýva, že navrhovateľka si od 02.12.2009 prenajíma dvojizbový byt, poplatky spojené s bývaním predstavujú sumu 205,80-Eur. V spoločnej domácnosti s rodinou býva jej sestra, ktorá je toho času nezamestnaná, jej príjem tvorí dávka v hmotnej núdzi. Navrhovateľka poberala dávku v hmotnej núdzi a príspevok od 01.10.2009 do 31.05.2010, kedy jej dávka bola odňatá a výplata zastavená, nakoľko jej príjem z výživného pre mal. deti, manželského výživného a splátky dlžného manželského výživného prevyšovali sumy nárokov. Koncom septembra 2010 podala novú žiadosť, na základe ktorej jej bola preddavkovo priznaná dávka a príspevok vo výške 38,30-Eur od 01.09.2010, ktorej výplata z dôvodu nepredloženia požadovaných dokladov opätovne bola zastavená od 01.11.2010. V decembri podala novú žiadosť, na základe ktorej jej bola opätovne priznaná preddavkovo dávka a príspevok vo výške 101,37-Eur mesačne. V súčasnosti poberá aj prídavky na deti vo výške 43,98-Eur.

Z písomného vyjadrenia odporcu a jeho výpovede súd zistil, že nesúhlasí s určením príspevku, nakoľko nie je schopný zo svojho príjmu uhrádzať žiadaný príspevok; uviedol, že stav, v ktorom sa momentálne navrhovateľka nachádza si zavinila sama, nakoľko ukončila dohodou pracovný pomer, on o tom nevedel, že sa tak rozhodla, dozvedel sa o tom náhodne od iných osôb. Je zamestnancom v stálej štátnej službe vo funkcii zástupcu riaditeľa OO PZ R., preložením sa jeho plat znížil, okrem príjmu zo služobného pomeru iný príjem nemá. Jeho príjem za mesiac 01/2011 predstavoval sumu 1.154,48-Eur. Čo sa týka jeho výdavkov, zo mzdy je zrážaná suma 500,-Eur titulom nesplateného úveru z Y. a.s., zistil, že navrhovateľka nespláca tento úver tak, že mu exekútorka doručila upovedomenie o začatí exekúcie na pracovisko. Ďalej spláca sumu 140,94-Eur titulom debetného zostatku na účte v T. a.s., sumu 100,-Eur titulom nedoplatku na nájomnom v byte v prospech ŽSR, na výživu detí prispieva sumou 100,-Eur mesačne. Býva v spoločnej domácnosti s rodičmi, na domácnosť vrátane stravy prispieva sumou 100,-Eur, sumu 100,-Eur spláca rodičom titulom

pôžičky, ktorú mu poskytli na preklopenie obdobia keď zostal bez finančných prostriedkov (05,06/2009). Výdavky na telefón sú 20,-Eur až 30,-Eur, za internet deťom platí 24,14-Eur, cestovné do práce 10,40-Eur, za poistenie zodpovednosti za škodu pri výkone povolania platí 51,12-Eur ročne. Titulom zdravotných problémov na lieky vynakladá 15,-Eur mesačne. Svoje výdavky preukázal príslušnými dokladmi.

Zo správy zamestnávateľa odporcu súd zistil, že čistý priemerný mesačný príjem za obdobie 01-12/2010 predstavoval sumu 1.310,44-Eur, 01/2011 sumu 1.154,48-Eur. Na základe Personálneho rozkazu riaditeľa ORPZ v B. zo dňa 30.12.2010 č. 495 bol odporca dňom 01.01.2011 ustanovený do funkcie zástupcu riaditeľa Obvodného oddelenia PZ R., bol zaradený do 5. platovej triedy; menovanému bol priznaný príplatok za riadenie 23%, osobný príplatok 163,-Eur a za vedenie služobného cestného vozidla 20,-Eur. Súčasne bol odvolaný dňom 31.12.2010 z doterajšej funkcie zástupcu riaditeľa OO PZ Q. A..

Navrhovateľka sa na pojednávanie nedostavila, napriek tomu, že bola súdom trikrát predvolaná, v dvoch prípadoch svoju neúčast' ani neospravedlnila.

Po vykonaní dokazovania súd dospel k takémuto právnomu záveru:

Podľa ust. §3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa ust. §72 ods. 1 Zákona o rodine /ďalej ZoR/, rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

Podľa ust. §72 ods. 2 ZoR, ak sa bývalí manželia nedohodnú, určí rozsah príspevku na výživu na návrh niektorého z nich súd. Prihliadne pritom aj na príčiny, ktoré viedli k rozvratu vzťahov medzi manželmi.

Podľa ust. §72 ods. 3 ZoR, príspevok na výživu rozvedeného manžela možno priznať najdlhšie na dobu piatich rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvode. Súd môže výnimočne túto dobu predĺžiť, ak rozvedený manžel, ktorému súd príspevok priznal, nie je z objektívnych dôvodov schopný sám sa živiť ani po uplynutí tejto doby, najmä ak ide o toho manžela, ktorému bolo v konaní o rozvod manželstva zverené do osobnej starostlivosti dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, alebo o manžela, ktorý má sám dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom vyžadujúci sústavnú opateru.

Podľa ust. §75 ods. 1,2 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa ust. §77 ods. 1 prvá a druhá veta ZoR, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že nie sú naplnené zákonné predpoklady na priznanie uplatneného príspevku uvedené v ust. §72 ZoR.

Súd pri rozhodovaní zbral do úvahy jednak odôvodnené potreby oprávneného a jednak schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Prihliadol aj na dôvody, ktoré viedli k rozvratu manželstva.

Základnou hmotnoprávnou podmienkou existencie a trvania nároku na príspevok na výživu rozvedeného manžela je nepochybné preukázanie, že rozvedený manžel nie je schopný sám sa živiť. Preukázanie tejto skutočnosti je podmienkou vzniku nároku na príspevok ale nie hľadiskom určujúcim rozsah príspevku, ktorý zákon vymedzuje pojmom primeraná výživa. Rozvedený manžel nie je schopný sám sa živiť spravidla v tých prípadoch, keď sa stará o deti do troch rokov, prípadne o deti staršie, ktoré sú invalidné alebo vyžadujúce osobitnú starostlivosť alebo keď podľa lekárskeho potvrdenia alebo znaleckého posudku rozvedený manžel/manželka nie je so zreteľom na svoj vek alebo zdravotný stav schopný zárobkovej činnosti alebo za danej situácie nemá možnosť ani príležitosť zaobstarať si primerané zamestnanie. Zákon rozlišuje medzi zabezpečením rovnakej životnej úrovne a primeranou výživou, nekonkretizuje, čo je primeraná výživa.

Z listinných dôkazov mal súd za preukázané, že navrhovateľka je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi. Základné potreby navrhovateľky sú zabezpečené daným príjmom. Skutočnosť, že rozvedený manžel poberá daný príspevok resp. dávku sama o sebe nestačí pre záver, že je schopný sám sa živiť, ak z tejto dávky je schopný uhradiť si popri nevyhnutných nákladoch na stravovanie aj ďalšie nevyhnutné životné

náklady. Nie je na mieste ani taký výklad, podľa ktorého by rozvedený manžel nemal mať zabezpečenú primeranú výživu z prostriedkov svojho bývalého manžela, hoci ten na to prostriedky má, ale že sa jeho primeraná výživa má dopĺňať zo spoločenských prostriedkov. Takýto záver by bol v rozpore aj s dobrými mravmi. Súd sa však oboznámil s listinami, ktoré zabezpečil v rámci prípravy pojednávania. Na základe uvedeného konštatuje, že navrhovateľka nepreukázala svoje výdavky žiadnymi relevantnými dôkazmi, nepreukázala, že vzhľadom na svoj vek alebo zdravotný stav nie je schopná zárobkovej činnosti a že má snahu adaptovať sa na pracovnom trhu. Súd zistil, že bez uvedenia dôvodu ku dňu 31.10.2008 ukončila pracovný pomer dohodou, od vtedy je vedená ako uchádzač o zamestnanie. Z uvedeného možno vyvodiť, že sa vzdala bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania a zárobku. Takisto nemal súd za preukázané, že sa navrhovateľka stará o deti staršie, ktoré sú invalidné alebo vyžadujúce osobitnú starostlivosť. Na základe zistených skutočností, vzhľadom na zdravotný stav a vek navrhovateľa, súd dospel k záveru, že navrhovateľ je schopný sám sa živiť, môže sa zamestnať a takýmto spôsobom zabezpečovať pravidelný príjem pre svoje potreby.

Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Odporca síce nie je bez pracovného pomeru, z predložených listinných dokladov súd zistil jeho čistý priemerný príjem, no prihliadol na skutočnosť, že sám znáša úhradu záväzkov, ktoré vznikli za trvania manželstva a na úhrade ktorých by sa mala podieľať aj navrhovateľka a na ktoré odporca vynakladá viac ako polovicu svojho príjmu. Zároveň súd prihliadol na skutočnosť, že odporca si pravidelne plní vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom vo výške 100,-Eur mesačne, pričom plnenie vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom má prednosť pred vyživovacou povinnosťou rozvedených manželov. Súd prihliadol aj na dôvody rozvratu manželstva.

Na základe vyššie uvedeného preto mal súd za to, že by bolo v rozpore s dobrými mravmi zaviazať odporcu na platenie príspevku na výživu rozvedeného manžela. Poukazujúc na zistený skutkový stav mal súd za to, že síce je v schopnostiach a možnostiach odporcu ale jeho majetkové pomery to neodôvodňujú, aby odporca prispieval na výživu bývalého manžela, pričom však súd nemal za preukázané, že navrhovateľ nie je schopný sám sa živiť. Z uvedeného dôvodu preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. §142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

V tomto konaní bol navrhovateľ neúspešný. Odporca bol v konaní úspešný, avšak trovy konania si neuplatnil.

Podľa Položky 8 písm. a, sadzobníka súdnych poplatkov zák. č. 71/1992 Zb. v znení účinnom od 01.01.2009 /ďalej zákon/, je súdny poplatok z návrhu na určenie výživného medzi manželmi, príspevku na výživu rozvedeného manžela, vyživovacej povinnosti medzi ostatnými príbuznými a z návrhu o ich zvýšenie 2% z ceny predmetu, najmenej 16,50-Eur.

Podľa ust. §4 ods. 2 písm. e, zákona, je oslobodený navrhovateľ v konaní o určenie výživného, ako aj v konaní o jeho zvýšení.

Podľa ust. §2 ods. 2 prvá veta zákona, ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený.

V tomto konaní bol navrhovateľ oslobodený od zaplatenia súdneho poplatku za návrh ale súd jeho návrhu nevyhovel, preto o povinnosti zaplatiť súdny poplatok súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Trebišov.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach /§42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku /ďalej OSP// uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha /§205 ods. 1 OSP/.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť v zmysle ust. §205 ods. 2 OSP len tým, že:

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v §221 ods. 1 OSP,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§205a OSP/,

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona /§251 ods. 1 OSP/, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.